Mottagare
Regionstyrelsen

Motion. Region Gotlands bolagsstyrning

Förslag till regionstyrelsen för beslut i regionfullmäktige

- Motionen anses besvarad.

Sammanfattning

Liberalerna Gotland yrkar i en motion en förändring av Region Gotlands ägarstyrning av de kommunala bolagen. Motionens övergripande utgångspunkt är att dagens bolagsstyrning inte fungerar tillfredsställande och att ägarrollen behöver bli mer formaliserad och följa aktiebolagsrättens principer tydligare.

Liberalerna Gotland yrkar på följande:

1. aktieägarpolicyns punkt 9, sjätte listpunkten, ändras i enlighet med: Region Gotland ska verka för att hel- och delägda bolag är registrerade som avstämningsbolag, och därvid utse ombud att företräda regionen på bolagsstämman där varje i Regionfullmäktige representerat parti företräds av ett ombud med en röstandel, av den röstandel som innehas av Region Gotland, som motsvarar partiets andel av antalet mandat i Regionfullmäktige.

2. aktieägarpolicyns punkt 12, andra meningen, ändras i enlighet med: *”Region Gotlands representanter i bolagens styrelser ska fortlöpande på regionstyrelsens begäran informera...”.*

3. aktieägarpolicyns punkt 35, första meningen, ändras i enlighet med: kompletteras med *”samt om bolagets verksamhet är effektiv och ändamålsenlig vad avser ägarens dokumenterade avsikt med bolaget.*

Regionstyrelseförvaltningen bedriver just ett omfattande arbete kopplat till både struktur och styrning av regionens bolag. Uppdatering av aktieägapolicyn har inte varit aktuellt i detta skede, men kan aktualiseras.

Ärendebeskrivning

Motionen förhåller sig till en nu icke gällande version av aktieägarpolicyn. Ärendet bifogas både nu gällande policy och den tidigare versionen.

Regionstyrelseförvaltningen bedömer att det inte finns något direkt juridiskt hinder mot att regionens bolag görs till avstämningsbolag. Däremot är det

opraktiskt och administrativt betungande eftersom avstämningsbolagsreglerna, till skillnad från vad som gäller för ägande kommunala bolag, syftar till att underlätta löpande handel med bolagets aktier. Det kräver att aktieboken förs av en värdepapperscentral och att särskilda regler gäller för utdelning såsom koncernbidrag.

Yrkande 1
I aktieägarpolicyn, punkt 36, anges att ombudet, när en kallelse till bolagsstämma har kommit, ska kontakta regionstyrelsen och regiondirektören för beredning och beslut om instruktioner för hur ombudet ska rösta i ärendena på stämman. Beslut om röstinstruktioner fattas därefter av regionfullmäktige enligt en fastställd rutin.

Syftet med motionsyrkandet är därmed redan omhändertaget genom den ordning som finns i aktieägarpolicyn. Den innebär att de förtroendevalda får möjlighet att framföra sina respektive partiers ståndpunkter när fullmäktige behandlar frågan om röstinstruktioner inför bolagsstämman. Partiernas ställningstaganden blir därmed också offentliga.

Mot bakgrund av detta bedöms motionsyrkandet vara tillgodosett i huvudsak genom den befintliga ordningen och ombudets ansvar att inhämta regionfullmäktiges instruktioner.

Yrkande 2
Aktiebolagslagslagens 8 kap benämns *”Bolagets ledning”* och kapitlet reglerar primärt styrelsen och hur bolaget leds och styrs. Den nuvarande formuleringen *"bolagens ledning"* omfattar således redan styrelsen. Mot denna bakgrund bedöms någon ändring av aktieägarpolicyn inte vara nödvändig.

Yrkande 3
I den tidigare aktieägarpolicyns punkt 35 (nu gällande punkt 38) regleras revisorernas uppdrag.

”Bolagets revisorer, inklusive lekmannarevisorerna, förväntas att till stöd för ägarens uppsikt i revisionsberättelsen uttala om huruvida bolaget verksamhet har varit förenlig med vad bolagsordningen föreskriver om det kommunala ändamålet och de kommunala befogenheterna. När så är lämpligt bör även lämnas förslag på nödvändiga åtgärder för ägaren att vidta.”

Motionärerna yrkar på att komplettera med *”samt om bolagets verksamhet är effektiv och ändamålsenlig vad avser ägarens dokumenterade avsikt med bolaget”.*

Regionens revisorer (Azets) har under 2026 granskat regionstyrelsens ägarstyrning av de regionägda bolagen. Utredningen har hittat förbättringsområden främst kopplade till mål och styrning och regionstyrelseförvaltningen arbetar nu med att ta fram nya ägardirektiv kopplade till den nya koncernen och säkerställa implementeringen av dessa i styrningen både från ägarens sida men också från styrelsens. Noteras således att Azets revision inte endast omfattar ekonomisk förvaltning utan ligger i linje

med motionärernas önskemål om att ”*Region Gotland bör verka för att bolaget ska låta sig tredjepartsrevideras inte bara vad avser ekonomisk förvaltning, utan även vad avser om verksamheten är effektiv och ändamålsenlig”*.

Med det sagt kan förtydligande vara relevant och regionstyrelseförvaltningen tar med sig motionärernas förslag till uppdatering i det fortsatta arbetet med styrdokumenten.

Bedömning

Regionstyrelseförvaltningen bedömer syftena med yrkanden 1 och 2 är omhändertagna i nuvarande ordning. Vidare bedöms yrkande nummer 3 i praktiken vara omhändertaget, men ett förtydligade kan vara på sin plats och frågan tas därför med i det fortsatta arbetet med styrdokumenten. Sammanfattningsvis föreslås att motionen anses besvarad.

Beslutsunderlag

Motion daterad 2026-02-13
Aktieägarpolicy, senast reviderad 2019-05-13
Gällande aktieägarpolicy, reviderad 2025-12-10
Tjänsteskrivelse regionstyrelseförvaltningen daterad 2026-11-10

Regionstyrelseförvaltningen

Stefan Hollmark
Regiondirektör

Elin Lydahl
Administrativ direktör och bitr. förvaltningschef

Skickas till

Liberalerna Gotland